Vedtekter

NÆRINGSFOND

VEDTATT AV HEIM KOMMUNESTYRE I K-SAK 25/01773 11.09.2025

Innhold

§ 1 Hjemmel, fondskapital og avkastning ____ 3

§1.1 Hjemmel ____ 3

§1.2 Avkastning ____ 3

§2 Formål ____ 3

§3 Støtteformer ____ 3

§4 Forholdet til internasjonale forpliktelser på statsstøtteområdet ____ 4

§5 Forvaltning ____ 4

§ 5.1 Generelle retningslinjer ____ 5

§6 Støttenivå ____ 6

§7 Støttes ikke ____ 6

§8 Utbetaling ____ 7

§9 Mislighold og tilbakebetaling av tilskudd ____ 7

§10 Årsmelding ____ 7

§11 Klagerett ____ 7

Vedlegg 1: Vedtekter næringsfond – tilskudd til nydyrking ____ 8

Vedlegg 2: Rundskriv om standardvedtekter for kommunale næringsfond gitt i vannkraftsaker (kraftfond og hjemfallsfond) ____ 12

§ 1 Hjemmel, fondskapital og avkastning

§1.1 Hjemmel

Vedtektene er basert på Rundskriv H 1/11 (Rundskriv om standardvedtekter for kommunale næringsfond gitt i vannkraftsaker (kraftfond og hjemfallsfond).) som er gitt med hjemmel i lovbestemmelsene om kraftfond i Vannfallsrettighetsloven (14.desember 1917 nr. 16, kapittel 5, § 18, 6 ledd) og Vassdragsreguleringsloven (14.desember 1917 nr. 17, kapittel 4, § 14, 6. ledd).

§1.2 Avkastning

Årlige konsesjonsavgifter fra kraftverkene

Bevilgninger gitt av kommunestyret

Renter og annen avkastning av fondskapitalen

§2 Formål

Fondet skal legge til rette for etablering av ny næringsvirksomhet, samt videreutvikling av eksisterende næringsliv, i tråd med gjeldende kommuneplan. Målet er bidra til å styrke lokal verdiskaping, legge grunnlag for utvikling av nye arbeidsplasser og økt bosetting i Heim kommune. Fondet kan benyttes av Heim kommune til investeringer i infrastruktur, og til bærekraftige tiltak med direkte næringsutviklende effekt.

§3 Støtteformer

Støtte gis primært som tilskudd i samsvar med EØS regelverket for offentlig støtte. Støtte kan helt unntaksvis gis i form av lån. Midlene bør ikke gå til aksjetegning i private bedrifter. Hvis det gjøres, kan ikke dette utgjøre mer 30% av aksjekapitalen i bedriften. Begrensningen gjelder ikke utviklingsselskap, utleiebygg o.l. som kommunen etablerer selv eller i samarbeid med private interesser. Det kan ikke gis støtte til løpende drift av kommunen. Avdrag på lån regnes ikke som løpende drift av kommunen. Inntekter fra konsesjonsavgift benyttes i sin helhet til næringsarbeid i kommunen.

Heim Aktivum vil med sin kapital og sin kompetanse bidra til nyetableringer og utvikling, og særlig legge til rette for gründervirksomhet, innovasjon og nyskapning. Heim kommune vil med sine fondsmidler bidra til å stimulere og utvikle innovative gründere og bedriftsprosjekter sammen med Heim Aktivum AS. Disposisjoner fra fondet skal bidra til å løfte prosjekter fra ide- og planleggingsstadiet til sunn kommersiell aktivitet med utgangspunkt i Heim. Støtte fra fondet kan gis som tilskudd eller lån.

§4 Forholdet til internasjonale forpliktelser på statsstøtteområdet

Bruken av fondet må være i samsvar med de internasjonale regelverk Norge har sluttet seg til på statsstøtteområdet. (Jfr. EØS-avtalens regelverk for offentlig støtte med senere tillegg og endringer).

§5 Forvaltning

Formannskapet gis fullmakt til å disponere fondet innenfor de rammer/retningslinjene som er bestemt av vedtektene for fondet.

Kommunedirektøren er sekretariat for fondet, og gis fullmakt i kurante saker å innvilge inntil kr. 30 000. Bruk av slik fullmakt rapporteres/refereres i påfølgende formannskapsmøte. Kommunedirektøren saksbehandler alle søknader om tilskudd (lån) fra næringsfondet.

Ved plassering av de innestående fondsmidlene skal det legges vekt på lav finansiell risiko og høy likviditet. Renter og avdrag tilbakeføres til fondet.

Midler fra næringsfondet kan bare tildeles på grunnlag av skriftlig søknad. Kommunen skal motta og behandle alle søknader i den til enhver tid valgte søknadsportal, lenke til denne ligger på Heim kommunes hjemmeside.

Samlet offentlig støtteandel til private næringstiltak skal som hovedregel ikke overstige 50% av det totale kapitalbehovet for et prosjekt. Ved prosjekter av særlig betydning for kvinner og ungdom, og ved nyetablering, kan det gis inntil 75 % finansiering. Tiltak som anses som svært viktige for utvikling av Heim kan støttes med inntil 100 %.

Det skal opplyses i søknad dersom det er andre støtteordninger som virksomheten tilfredsstiller og søker. Bedrifter som mottar støtte, plikter å opplyse om støtte bedriften har mottatt de siste tre år.

Det er et krav at bedrifter/virksomheter som innvilges støtte, skal ha registrert sin forretningsadresse i Heim kommune. Velger virksomheten å flytte ut av kommunen i etterkant av innvilget støtte, kan kommunen kreve at tilskuddsbeløpet tilbakebetales og at restlån forfaller i sin helhet.

§ 5.1 Generelle retningslinjer

• Søker må ha organisasjonsnummer registrert i Enhetsregistret.

• Næringsfondet kan benyttes til:

- Bedriftsrettede tiltak og aktiviteter
- Generelle tilretteleggende tiltak i regi av kommunen som medaktør/deltaker
- Generelle tilretteleggende tiltak i regi av andre typer organisasjoner som medaktør/deltaker

• Støtte til oppstart av bedrift gis med kr. 30 000 til dekning av startkostnader etablererkurs.

• Midler fra næringsfondet kan tildeles inntil 5 bedrifter i året for arbeid med å bli sertifisert som Miljøfyrtårn eller tilsvarende. Beløp pr bedrift er kr. 20 000.

• Søknader til prosjekter som innebærer nye arbeidsplasser, eller nyskaping i bedrifter for å bevare eller skape arbeidsplasser, prioriteres.

• Unge (under 35 år), kvinner og innvandrergrupper prioriteres.

• Søknader hvor flere bedrifter samarbeider om utviklingsprosjekt prioriteres.

• Søknader med prosjekt innenfor kommunens satsningsområder, definert i kommuneplanens samfunnsdel, prioriteres.

• Det skal søkes i forkant av realisering av tiltak og prosjekter. I spesielle situasjoner kan det gjøres en vurdering om unntak fra regelen.

• Bedriftsrettet støtte skal ikke være urettmessig konkurransevridende.

• Nydyrking – kan støttes med inntil kr. 70 000. Se egne vedtekter – vedlagt.

• Før søknad sendes inn kan Heim kommune kontaktes for et forberedende møte med næringsrådgiver.

• Heim kommune behandler søknader fortløpende.

§6 Støttenivå

Kommunalt næringsfond skal supplere, ikke erstatte, andre offentlige støtteordninger for bedrifter.

Tilskudd kan utgjøre inntil **50 %** av prosjektets kostnadsramme. Øvre grense til et enkeltprosjekt er maks **kr 251 000**. Nyetablerere og prioriterte målgrupper, kan i spesielle tilfelle oppnå en høyere finansieringsandel på inntil **75%**, avgrenset oppad til maks **kr 375 000**. Til **fysiske investeringer** gis det normalt ikke mer enn **30%** støtte. Øvre grense til bedrift/prosjekt er maks **kr 150 000**.

Eget arbeid:

Ved utregning av kapitalbehov inngår normalt rene pengeutlegg, men egeninnsats kan i enkelte tilfeller inngå i støttegrunnlaget. Utgifter til innleid hjelp, permisjoner/ redusert stilling som kan dokumenteres, kan søkes dekt gjennom næringsfondet. Egeninnsats for privatpersoner kan prissettes inntil kr. 300,- pr. time. Dersom tilskuddsmottaker er et regnskapspliktig selskap som bruker egne ansatte i form av eget arbeid, må selskapet kostnadsføre egeninnsatsen i regnskapet for at det skal kunne være del av godkjent kostnadsgrunnlag. I slike tilfeller skal egeninnsatsen prissettes til 1,2 promille av årslønn, maks kr. 600,- pr. time. Det skal føres timeliste for dokumentasjon.

§7 Støttes ikke

• Renter, avdrag og refinansiering av lån, kausjon og garantier.

• Ordinær drift av virksomheter. All støtte som ikke er knyttet til konkrete utviklingsprosjekt er sett på som driftsstøtte. I bedrifter vil dette gjelde slikt som vedlikehold og utskifting av gammelt utstyr med nytt utstyr av samme type.

• Investeringer i, og ordinær drift og vedlikehold av, offentlige oppgaver.

• Søknader med liten grad av bedriftsutvikling/ nyskapingselement avslås, ev. gis mindre andel støtte.

• Innkjøp eller vedlikehold av rullende kjøretøy/flytende fartøy (båter).

§8 Utbetaling

Tilskuddsmottaker skal føre separat regnskap for bruken av tilskuddet. Sluttutbetaling skjer **etterskuddsvis mot sluttrapport** med kopi av fakturaer eller regnskap/prosjektrapport bekreftet av autorisert regnskapsfører eller revisor.

Delutbetaling, basert på dokumentasjon, kan gjøres for utført arbeid eller påløpte kostnader, maks 75% av tilskuddet før prosjektet er avsluttet og sluttrapport godkjent

Anmodning om utbetaling av tilskudd skal skje innen to år fra tilsagnsdato. Det kan, med god begrunnelse, søkes administrasjonen om forlengelse av denne fristen.

§9 Mislighold og tilbakebetaling av tilskudd

Dersom tilskuddsmottaker anvender mottatte midler i strid med forutsetningene i tildelingen eller gir vesentlig feil opplysninger i søknaden eller om bruken, skal midlene bli krevd tilbakebetalt.

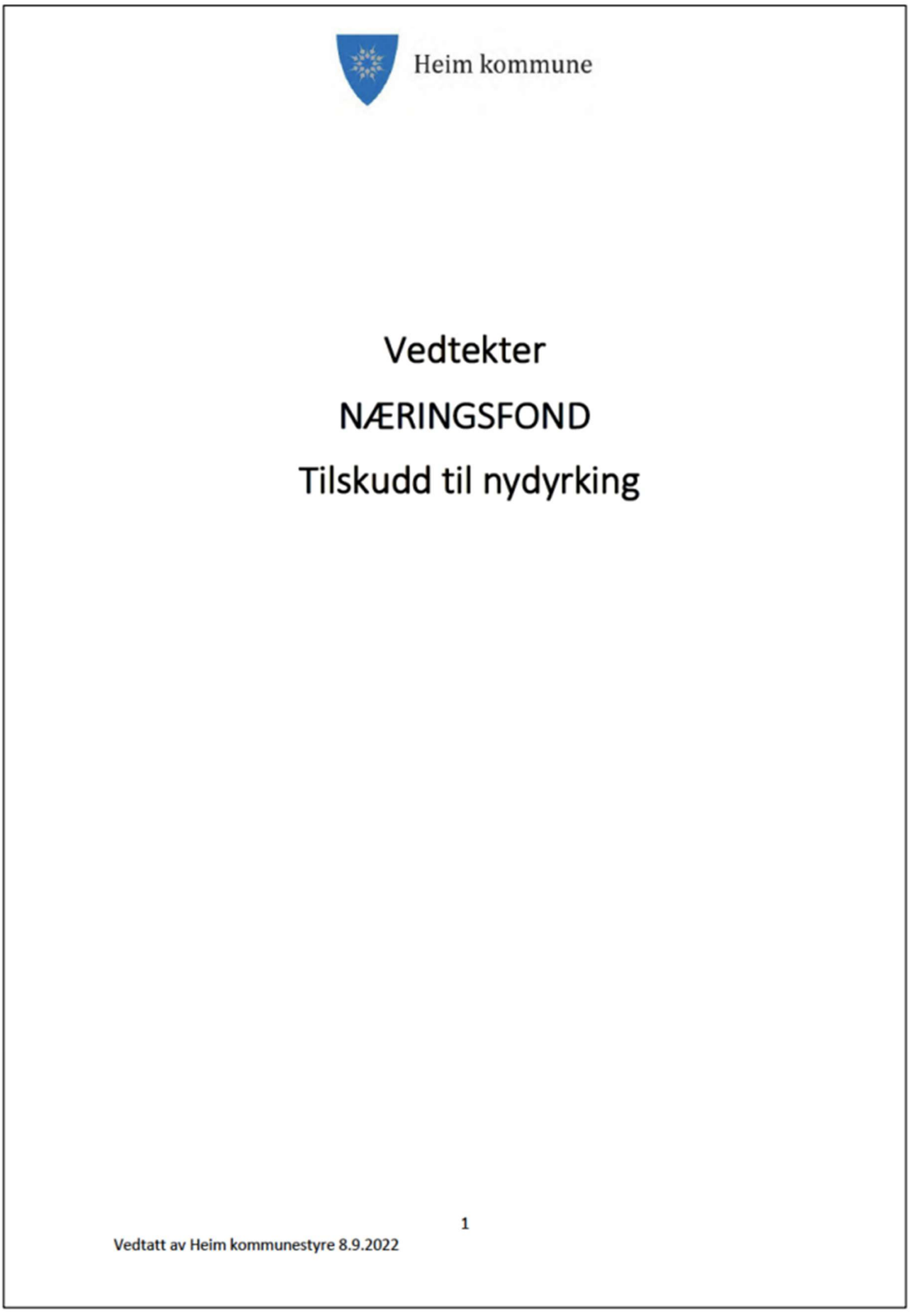
§10 Årsmelding

Det skal hvert år utarbeides en beretning for fondets virksomhet som skal legges fram for kommunestyret samtidig med regnskapsavslutningen for kommunen.

§11 Klagerett

Vedtak om kommunale næringsfond er enkeltvedtak, og kan påklages etter kommunelovens §29 og forvaltningslovens §28. Klage sendes til kommunen og behandles av kommunen sin egen klagenemnd. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat.

Vedlegg 1: Vedtekter næringsfond – tilskudd til nydyrking



Heim kommune

Vedtekter

NÆRINGSFOND

Tilskudd til nydyrking

1

Vedtatt av Heim kommunestyre 8.9.2022

Heim kommune

Vedtekter for tillegg til det kommunale næringsfondet – tilskudd for nydyrking i Heim kommune

Påfyllingen er lokal og tilføres årlig med beløp vedtatt av kommunestyret i forbindelse med årsbudsjettet. Når fondet er tomt, må nye tilsagn avvente til vedtak om påfylling av fondet er gjort.

Å styrke egen jordbruksproduksjon anses som viktig. Nydyrking av nye arealer vil gi nye foretak større forutsigbarhet i forhold til egen drift. Stortinget har bestemt at matproduksjon skal økes med 20% i løpet av de neste årene.

Formål

Formålet med tilskuddet er å legge til rette for nydyrking i Heim kommune. Nydyrking av jordbruksjord er tidkrevende og kostbart. På bakgrunn av dette skal nydyrkingstilskuddet være med på å redusere kostnadene til nydyrking.

Søknader

Søknad skal omfatte konkrete planer for nydyrking. Det behøves ikke kostnadsoverslag, men det skal oppgis om nydyrkingen utføres av entreprenør eller av privatperson. I tillegg skal det oppgis antall dekar som skal oppdyrkes, samt om arealet er på myrjord eller ikke.

Kommunale næringsfond kan bare tildeles på grunnlag av søknad. Kommunen skal motta og behandle alle søknader i søknadsportalen www.regionalforvaltning.no , lenke til denne ligger på Heim kommunes hjemmeside.

Generelle retningslinjer

Forutsetninger

Det kan bare gis tilskudd til nydyrking som er godkjent etter § 4 i forskrift om nydyrking. Kommunen må også sikre at tiltak som gis tilskudd til ikke er i strid med annet regelverk, herunder kulturminneloven eller naturmangfoldloven.

Ved planlegging og gjennomføring av tiltak er det viktig med dialog og samhandling med andre brukergrupper som eventuelt blir berørt av tiltaket. Aktuelle brukergrupper kan være organisasjoner og næringsdrivende innenfor landbruk og reindrift, grunneiere mv.

Nydyrking av myr

§ 5a i forskrift om nydyrking av myr så er det ikke tillatt å dyrke opp på myrarealer. Hovedregelen forteller at nydyrking av myr ikke er tillatt, men landbruksforetak kan søke om dispensasjon for reglementet. (Se vilkårene for dispensasjon nedenfor).

Vilkår for dispensasjon

Nydyrking av myr er ikke tillatt. Kommunen kan i særlige tilfeller gi dispensasjon til nydyrking av myr;

1. når grunneier mister andre produksjonsarealer på grunn av tap av leiejord eller ved utbygging i offentlig regi som samferdselstiltak eller lignende,

2. der grunneiers eneste dyrkingsressurs er myr, eller

3. for å ivareta særskilte produksjoner i myr på fjellgrunn.

Dersom det omsøkte myrarealet har en gjennomsnittsdybde på mer enn 1 meter (dyp myr), er dispensasjon i tillegg betinget av at dyp myr er det eneste tilgjengelige dyrkingsarealet på eiendommen. Dette gjelder imidlertid ikke for tilfeller omfattet av punkt 3 over.

Dispensasjon etter andre ledd kan bare gis når behovet for tiltaket tilsier at hensynet til natur- og kulturlandskapsverdiene og hensynet til klima må vike. I denne vurderingen skal det legges vekt på størrelsen på myrarealet som skal dyrkes opp, hensynet til en rasjonell arrondering, grunneiers tilgang på andre dyrkingsarealer og om det er mulig å ta i bruk dokumenterte klimagassreduserende dyrkingsmetoder.

Søkeren må dokumentere at det omsøkte tiltaket er av vesentlig betydning for å opprettholde drifta.

Når nydyrkingstiltaket er gjennomført skal grunneier gi melding til kommunen. Kommunen skal gjennomføre ferdiggodkjenning av nydyrkingstiltaket og registrere dette i KOSTRA.

Kulturminner

Nydyrking som er mindre enn 15 daa har ingen automatisk undersøkelsesplikt etter kulturminneloven. Ved større private tiltak skal tiltakshaver dekke kostnadene ved arkeologisk registrering av nydyrkingsområdet. Kostnader til kulturminneundersøkelser vil inngå i søknad om tilskudd til nydyrking med inntil 80 % kostnadsdekning. Dersom det foreligger tvil om det foreligger kulturminner i et omsøkt område. (jf. § 9 i forskrift om nydyrking). Skal Heim kommune innhente uttalelse fra overordnet myndighet. Dvs, Trøndelag Fylkeskommune og Sametinget

Retningslinjer for tilskudd

Det må foreligge en godkjent plan for nydyrking før tilskudd kan utbetales. Søknad om godkjenning av plan for nydyrking skjer via landbruksdirektoratets nettsider. (Se vedlegg).

Tilskudd gis til landbruksforetak som har rett til produksjonstilskudd, eller til foretak som driver næringsmessig landbruksproduksjon. Foretak som ikke driver næringsmessig produksjon eller ikke har rett til produksjonstilskudd, har ikke rett til tilskudd etter forskriften.

Dersom det er en virksomhet som bidrar til utnyttelse av nydyrkingsområder, kan kommunen vurdere dispensasjon for den aktuelle saken.

- Det gis ikke tilskudd der tiltaket er påbegynt før tilskudd er innvilget
- Tiltaket må gjennomføres innen tre år fra søknaden ble innvilget

Melding om oppstart

Det skal meldes til kommunen når nydyrkingstiltaket starter, slik at kommunen kan utføre tilsyn av tiltaket.

Melding om avslutning av tiltaket

For at kommunen kan ha mulighet til å kontrollere tiltaket, så må det sendes en skriftlig melding om at tiltaket er avsluttet før jordarbeiding igangsettes.

Tilskudd

Tilskudd gis kun til nydyrking av jordbruksjord. Med nydyrking menes fulldyrking og overlatedyrking av jord. Nydyrking vil også være gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unytta i over 30 år. (Jf. § 3 i forskriften).

Det gis en bestemt sats pr. daa. Satsen er vurdert i henhold til landbruksdirektoratets vurdering av kostnader til nydyrking.

Heim kommune

- Overflatedyrking: 2.500 kr pr. dekar.
- Fulldyrking: 4.000 kr pr. dekar.
- Nydyrking til grønnsaksproduksjon: 4.500 kr pr. dekar.
- Maksimum tilskuddssats: 70 000 NOK.

Det settes en maksgrense på kr. 70 000 for ordningen. Dette er for å ikke skape presedens i de kommende søknadene.

Maskinkostnader og dreneringskostnader kan få konsekvenser for en eventuell plan for nydyrking. Det er foretaket selv som må ta ansvar for maskindelen. Tilskudd til drenering av jordbruksjord kan søkes til landbruksdirektoratet.

Utbetaling

Tilsagn om tilskudd på grunnlag av innvilget søknad skal bekreftes med vedtaksbrev. Dette er et enkeltvedtak som skal begrunnes etter forskrift om nydyrking og av forvaltningsloven. Søknaden kan bl.a. avvises dersom den ikke oppfyller formålet med ordningen eller bryter med vilkårene i §§ 3 og 4 i forskrift om nydyrking.

Mislighold og tilbakebetaling av tilskudd

Dersom tilskuddsmottaker anvender mottatte midler i strid med forutsetningene i tildelingen eller gir vesentlig feil opplysninger i søknaden eller om bruken, skal midlene bli krevd tilbakebetalt.

Årsmelding

Det skal hvert år utarbeides en beretning for fondets virksomhet som skal legges fram for kommunestyret samtidig med regnskapsavslutningen for kommunen.

Klagerett

Vedtak om kommunale næringsfond er enkeltvedtak, og kan påklages etter kommunelovens §29 og forvaltningslovens §28. Klage sendes til kommunen og behandles av kommunen sin egen klagenemnd. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat.

Gjeldende regelverk:

Forskrift om nydyrking – Lovdata Lov om jord (jordlova)

Lov om jord (jordlova) – Lovdata Forskrift om konsekvensutredninger

Vedlegg 2: Rundskriv om standardvedtekter for kommunale næringsfond gitt i vannkraftsaker (kraftfond og hjemfallsfond)

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Rundskriv H – 1/11

Saksnr. 11/538

November 2011

Rundskriv om standardvedtekter for kommunale næringsfond gitt i vannkraftsaker (kraftfond og hjemfallsfond).

Gitt med hjemmel i lovbestemmelsene om kraftfond i Industrikonsesjonsloven (14.desember 1917 nr 16, § 2,3 ledd nr 13, 6 ledd) og Vassdragsreguleringsloven (14.desember) 1917 nr 17, § 11 nr 2,2. ledd.

Industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven krever at kommuner med kraftfond over en viss størrelse skal ha vedtekter. Dette rundskrivet er et redskap for kommunene til å fylle lovenes krav. Følges standardvedtektene er forvaltningen i tråd med loven. Det er imidlertid mulig for kommunene å føye til egne bestemmelser til standardvedtektene.

Rundskrivet erstatter tidligere standardvedtekter i Rundskriv H - 17/98 og trer i kraft fra 1. januar 2012. Rundskrivet finnes på hjemmesidene til Kommunal- og regionaldepartementet.

Kommuner som har godkjente vedtekter for kraftfond i tråd med Rundskriv H-17/98, behøver ikke foreta endringer i sine vedtekter, under forutsetning av at de ikke inneholder bestemmelser som bryter mot det til enhver tid gjeldende regelverket for offentlig støtte. Øvrige kommuner må utarbeide vedtekter i samsvar med dette rundskrivet. Vedtektene skal godkjennes av fylkesmannen i henhold til bestemmelsene i foreliggende rundskriv. Kommunens vedtekter skal sendes fylkesmannen til godkjenning så snart som mulig, slik at de er operasjonelle fra 1. januar 2012.

1

1 Generelt om kraft- og hjemfallsfond

Ved kraftutbygging pålegges regulanten å innbetale en avgift (konsesjonsavgift) til staten og til de fylkeskommuner og kommuner som Kongen bestemmer. Regulanten kan også pålegges å opprette et fond i de aktuelle kommuner.
Fondet og de årlige konsesjonsavgiftene utgjør det som her er kalt kraftfond.

Når et vannfall hjemfaller til staten ved utløpet av konsesjonstiden skal inntil en tredjepart av anlegget tilfalle de kommuner hvor vannfall, kraftverk og tilhørende reguleringsanlegg ligger. Stortinget fastsetter verdien av anlegget og kommunenes andel av denne, samt fordelingen mellom kommunene. Stortinget kan beslutte at midlene skal utbetales til kommunene i form av et fond.
Fondet og den årlige avkastning utgjør det som her er kalt hjemfallsfond.

Rundskrivet med standardvedtekter gjøres gjeldende for samtlige kraft-/hjemfallsfond. Standardvedtektene angir kun den ytre rammen for bruken av kraft-/hjemfallsfondsmidler. Innenfor standardvedtektene kan kommunene snevre inn fondets støtteformål, støtteformer og støttevilkår i sine vedtekter.

I tillegg til kraft-/hjemfallsfond gir fylkeskommunene midler til kommunale næringsfond innenfor programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk på Kommunal- og regionaldepartementets statsbudsjett. Fra departementets side utgjør retningslinjene for kap. 551, post 60 den ytre rammen for retningslinjer for kommunale næringsfond. Retningslinjene for kap. 551, post 60 finnes på hjemmesidene til Kommunal- og regionaldepartementet.

For kommuner som har relativt små kraftfond og som også får tildelt midler til kommunale næringsfond fra fylkeskommunen, vil departementet anbefale at kraftfondet går inn i næringsfondet. Da skal fondene forvaltes etter de retningslinjene som gjelder for det kommunale næringsfondet. Hjemfallsfond må forvaltes i eget fond.

1.1 Industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven

Lovbestemmelsene om kraftfond finnes i Industrikonsesjonsloven (14. desember 1917 nr. 16), § 2, tredje ledd nr. 13, sjette ledd og Vassdragsreguleringsloven (14. desember 1917 nr. 17), § 11 nr. 2, andre ledd. Bestemmelsene ble endret ved lov av 12. juni 1987 og begge lyder slik:

Avgiften til fylkeskommunen og til kommunene fordeles mellom disse innbyrdes etter bestemmelse av Kongen for 10 år ad gangen. Avgiften avsettes særskilt for hver kommune til et fond, som anvendes etter bestemmelse av fylkestinget eller kommunestyret. Denne myndigheten kan delegeres til annet kommunalt eller fylkeskommunalt organ. Fondets midler skal i samsvar med vedtekter som er undergitt vedkommende departements godkjennelse, fortrinnsvis anvendes til utbygging av næringslivet i distriktene. Departementet kan delegere myndigheten til å godkjenne vedtektene til fylkesmannen. Kommunen kan påklage fylkesmannens avgjørelse etter nærmere regler fastsatt av departementet. Vedtekter for fond under et beløp Kongen bestemmer, trenger ikke godkjennelse.

2

Lovbestemmelsen om hjemfallsfond finnes i Industrikonsesjonslovens (lov 14. desember 1917 nr. 16) § 41, andre ledd og lyder slik:

Når et vannfall med anlegg i henhold til konsesjon tilfaller staten, skal en del av anlegget eller dets verdi, dog ikke over en tredjepart, tildeles de kommuner hvor vannfallet, kraftverkene eller reguleringsanleggene ligger. Stortinget bestemmer i tilfelle verdien og kommunenes andel derav og foretar fordelingen mellom dem. Stortinget kan også bestemme at det av midlene opprettes et fond til fordel for kommunene, eller at det utbetales dem en andel av det økonomiske utbyttet anlegget måtte gi.

Følgende forhold videreføres fra tidligere rundskriv:

- Kommunestyret kan delegere avgjørelsesmyndighet i kraftfondssaker og hjemfallsfondssaker til et annet kommunalt organ.
- Det er delegert til fylkesmannen å godkjenne vedtekter og eventuell endring av vedtektene.
- Vedtektene for kraftfond/hjemfallsfond hvor enten opprinnelig fondskapital eller de årlige konsesjonsavgiftene er mindre enn 100 000 kroner trenger ikke godkjenning.

1.2 Fylkesmannens og fylkeskommunens oppgaver

Med hjemmel i Vassdragsregulerings- og Industrikonsesjonsloven er myndighet til å godkjenne vedtektene for kraft-/hjemfallsfond delegert til fylkesmannen.

Kommunestyret skal behandle forslag til vedtekter/endringer av vedtektene og slik angi rammen for bruk av kraft-/hjemfallsfond. Vedtektene skal sendes fylkesmannen for godkjenning. Fylkesmannen skal påse at lovens krav er oppfylt og ta stilling til spørsmålet om vedtektene kan godkjennes i henhold til foreliggende standardvedtekter. Kommunestyret kan påklage fylkesmannens avgjørelse til Kommunal- og regionaldepartementet.

Kommunestyret har forvaltningsmyndigheten for kraft-/hjemfallsfond dersom myndigheten ikke er delegert til annet kommunalt organ i samsvar med Industrikonsesjonslovens § 2 og Vassdragsreguleringsloven § 10.

Når det gjelder kontroll viser vi til regler om kommunal virksomhet, jf. kommunelovens §§ 59 og 60.

Fylkeskommunen har en veiledningsfunksjon overfor kommunene når det gjelder næringsutvikling. Fylkeskommunene bruker Innovasjon Norge som operatør for direkte bedriftsrettede virkemidler. Fylkeskommunens veiledningsfunksjon er avhengig av god kunnskap om arbeidet med næringsutvikling i de enkelte kommuner. Vedtekter for og årsmeldinger om bruken av kraft-/hjemfallsfond skal derfor sendes fylkeskommunen til orientering.

1.3 Regelverket for offentlig støtte

EØS-avtalen artikkel 61 forbyr som hovedregel offentlig støtte til næringslivet. Forbudet retter seg mot offentlige tiltak som gir økonomiske fordeler til bestemte bedrifter, grupper av bedrifter, visse sektorer eller geografiske områder (selektive støttetiltak). EØS-avtalens bestemmelser om offentlig støtte danner viktige rammer for næringsvirksomhet. Regelverket angir begrensninger, men også handlingsrommet for det offentlige som støttegiver. *Hva som er offentlig støtte iht. EØS-avtalen tolkes vidt.* Forbudet omfatter mange typer offentlige tiltak som gir direkte eller indirekte økonomiske fordeler for bedrifter.

Offentlig støtte er definert gjennom følgende kriterier:

1. Støtten må innebære en *økonomisk fordel* for mottakeren
2. Støtten må være gitt av staten eller av *statsmidler* i enhver form
3. Mottaker av støtte må drive *økonomisk aktivitet* (foretaksbegrepet)
4. Støtten må begunstige *enkelte* foretak eller produksjonen av enkelte varer eller tjenester (selektivitet)
5. Støtten må vri konkurransen eller true med å *vri konkurransen*
6. Støtten må være egnet til å *påvirke samhandelen* mellom EØS-landene

Dersom alle kriterier er oppfylt eller ikke kan utelukkes, foreligger offentlig støtte. Kraftfond skal forvaltes i tråd med det til en hver tid gjeldende regelverket for offentlig støtte. Selv om kommunen/fondsstyret står fritt til å velge hvordan de ønsker å bruke sitt kraftfond, vil departementet anbefale at vedtektene retter seg etter reglene for bagatellmessig støtte i tilfeller der tilskudd anses å utgjøre offentlig støtte.

Dersom kommunen ikke ønsker å følge reglene for bagatellmessig støtte må kommunen notifisere støtten til EFTAs overvåkingsorgan, The EFTA Surveillance Authority (ESA), etter det regelverket kommunen finner hensiktsmessig. Dersom kommunen velger å notifisere støtte følger det også en årlig rapporeringsplikt til ESA via Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet, i samsvar med Lov om offentlig støtte § 2.

Nettsiden www.eftasurv.int inneholder en oversikt over gjeldende regelverk for offentlig støtte. Se også Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementets veileder om EØS-avtalens regler om offentlig støtte.

2 Nærmere om klage og lovlighetskontroll

a. **Lovlighetsklage**

Etter kommunelovens § 59 kan tre eller flere medlemmer av kommunestyret sammen bringe avgjørelse truffet av folkevalgt organ eller den kommunale administrasjonen inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet. Departementets myndighet til å avgjøre lovlighetsklager er delegert til fylkesmannen, jf. departementets rundskriv H-25/92 av 1. juni 1993. Fristen for å kreve lovlighetskontroll er ved forskrift av 13. januar 1993 satt til tre uker fra det tidspunkt avgjørelsen ble truffet.

b. **Forvaltningsklage (partsklage)**

Vedtak om avslag på søknad om støtte må anses som enkeltvedtak etter forvaltningslovens § 2. Etter forvaltningslovens § 28 andre ledd kan enkeltvedtak truffet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven, påklages til kommunestyret eller en særskilt klagenemnd. Når det påklagede vedtak er truffet av kommunestyret, er departementet klageinstans. Departementets myndighet til å avgjøre forvaltningsklager er delegert til fylkesmannen, jf. rundskriv H-25/92 av 1. juni 1993.

Klageberettigede er den som er part i saken eller annen med rettslig klageinteresse.

c. **Klage over fylkesmannens avgjørelse om godkjenning av vedtekter for kraftfond/ hjemfallsfond**

Etter Industrikonsesjonslovens § 2, tredje ledd nr. 13, sjette ledd og Vassdragsreguleringslovens § 11 nr. 2, andre ledd, kan kommunen påklage fylkesmannens avgjørelse etter nærmere regler fastsatt av departementet.

Jf. punkt 1.2 kan kommunestyret påklage fylkesmannens avgjørelse til Kommunal- og regionaldepartementet.

3 Standardvedtekter for bruk og forvaltning av kraftfond/hjemfallsfond

A. Kraftfond - § 1 Hjemmel, kapital og avkastning.

a. Fondskapitalen er:

Næringsfond på kr. . . . . innbetalt av .. . . i medhold av pkt. . . . i konsesjonsvilkårene for . . . . Opprettet ved Kongelig resolusjon av . . ..

b. Avkastning er:

- Årlige konsesjonsavgifter som blir innbetalt av . . . . i medhold av punkt . . . i konsesjonsvilkårene for . . . .
- Renter og annen avkastning av fondskapitalen gitt ved kongelig resolusjon.

Alle konsesjonsavgifter, renter og annen avkastning skal tas til inntekt for kraftfondet og må disponeres i samsvar med vedtektene. Fondskapitalen kan ikke brukes til lån eller tilskudd.

B. Hjemfallsfond - § 1 Hjemmel, kapital og avkastning.

Fondskapital er:

Hjemfallsfond på kr. . . . fra staten i forbindelse med hjemfall av . . . kraftverk, i medhold av Stortingets vedtak a . . . . , jf. St.prp. nr./Prop. S. . . (19/20.. - ..) og Innst. S nr. . . (19/20.. - ..)

Renter og annen avkastning skal tas til inntekt for hjemfallsfondet og må disponeres i samsvar med vedtektene. Fondskapitalen kan også benyttes til lån eller tilskudd.

§ 2 Formål.

Kraft-/hjemfallsfondet skal fortrinnsvis anvendes til næringsformål, som for eksempel bedriftsstøtte, tilrettelegging for næringsutvikling i regi av kommunen, stedsutvikling, ulike typer utviklingsarbeid med mer. Fondet kan også benyttes til kommunale investeringer i varige driftsmidler.

Fondsmidlene kan ikke nyttes til å dekke løpende drift av kommunen, bortsett fra renter og avdrag på investeringer som er gjort i tråd med fondets formål. Unntak er også avlønning av næringssjef eller tilsvarende for å forvalte fondet.

Det kan heller ikke gis støtte til bedrifter for å dekke avdrag og renter på lån eller løpende drift.

Det bør ikke gis støtte til virksomhet som mottar betydelige overføringer over statsbudsjettet.

§ 3 Støtteformer.

Støtte kan gis i form av lån og tilskudd.

Midlene bør ikke nyttes til aksjetegning i private bedrifter. Dersom det tegnes kommunale aksjer, kan ikke dette utgjøre mer enn 30 % av aksjekapitalen i bedriften. Denne begrensningen gjelder ikke utviklingsselskap, utleiebygg o.l. som kommunen etablerer i samarbeid med private interessenter.

§ 4 Forholdet til internasjonale forpliktelser på statsstøtteområdet.

Bruken av fondet må være i samsvar med de internasjonale regelverk Norge har sluttet seg til på statsstøtteområdet.

§ 5 Forvaltning.

Ved forvaltning av fondsmidlene skal det legges vekt på lav finansiell risiko og høy likviditet. Renter og avdrag tilbakeføres til fondet.

§ 6 Årsmelding og rapporteringsplikt.

Det skal legges fram en melding om fondets virksomhet for kommunestyret hvert år. Gjenpart av denne meldingen skal sendes fylkesmannen og fylkeskommunen.

§ 7 Godkjenning av vedtekter.

Vedtektene kan endres etter vedtak av kommunestyret. Vedtaket trenger godkjenning av fylkesmannen. Kopi av godkjente vedtekter sendes fylkeskommunen.

Etter fullmakt

Hallgeir Aalbu
ekspedisjonssjef

Kari R. Theting
rådgiver

7